

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Beknopte natuurtoets woningbouw Wijk en Aalburg

projectnummer: 310.03.50.00.00

Onderwerp: Beknopte natuurtoets Langestraat, Wijk en Aalburg

Datum: 21-12-2020

Inleiding

KADER

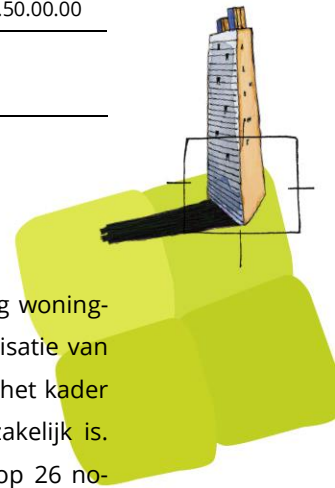
De initiatiefnemer is voornemens om op percelen langs de Langestraat in Wijk en Aalburg woningbouw mogelijk te maken. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de inventarisatie op 26 november 2020 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden waren: mistig, circa 7 °C en een zwakke wind.

PLANGEBIED

Het plangebied omvat de kadastrale percelen 4681 en 2746 in Wijk en Aalburg en bestaat uit een weiland en volkstuintjes. Het zuidelijk deel van het weiland werd ten tijde van het veldbezoek begraaasd door koeien.

Het plangebied wordt aan de westkant begrensd door de Langestraat. Aan de oostkant liggen moestuinen met een aantal kleine bouwwerken, zoals tuinhuisjes en kassen, van damwandplaat, plastic of hout. Aan de noord- en zuidkant grenzen erven. Tussen het weiland en de volkstuintjes loopt een sloot, waar ook een aantal bomen langs staan. Een deel van deze sloot stond droog. Verder staan in enkele tuintjes laagstamfruitbomen.

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden

Figuur 1. Plangebied (rood omlijnd); Bron kaartondergrond: www.ruimtelijkeplannen.nl

Foto 1t/m 4. Impressie van het plangebied op 26 november 2020. Linksboven: een deel van de moestuintjes gezien vanaf de ingang van het terrein aan de Polstraat. Rechtsboven: het droge deel van de greppel/sloot tussen het weiland en de moestuintjes met in de verte opgaande beplanting. Linksonder: zicht op het noordelijk deel van het weiland. Rechtsonder: zich op het deel van de sloot waar wel water in staat

Soortbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFD - 25 november 2020 10:35:02) blijkt dat binnen een straal van een kilometer rond het plangebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het gaat hierbij om vogels met jaarrond beschermde nesten en zoogdieren.

Het grasland bestaat voornamelijk uit algemene grassoorten zoals Engels raaigras en gestreepte witbol. In de tuintjes worden diverse groenten gewekt. De opgaande beplanting in het plangebied bestaat uit lage fruitbomen, berk, een naaldboom en wilgen. De aangetroffen soorten duiden op voedselrijke tot zeer voedselrijk omstandigheden. Ten tijde van het veldbezoek waren diverse tuintjes net voorzien van een laag paardenmest. Beschermde plantensoorten zijn niet bekend uit de omgeving van het plangebied (NDFD). Beschermde plantensoorten zijn ook niet aangetroffen tijdens het veldbezoek, maar zijn in dit jaargetijde ook niet altijd zichtbaar. Gelet op de bekende verspreiding en de inrichting en voedselrijkdom van het plangebied kan de aanwezigheid van beschermde plantensoorten echter uitgesloten worden.

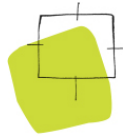
Uit de directe omgeving van het plangebied zijn vanuit de NDFD diverse vleermuissoorten bekend, zoals de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis. De enige aanwezige bebouwing betreft kleine tuinhuisjes en schuurtjes die niet geschikt zijn als verblijfplaats van vleermuizen. Ook zijn in de bomen in het plangebied geen voor vleermuizen geschikte holtes, spleten of stukken loszittende schors aangetroffen. Het plangebied is wel geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Er zijn geen bomenrijen aanwezig die onderdeel zijn van een doorlopende lijnstructuur die van belang kan zijn als vliegroute voor vleermuizen.

In de bomen zijn tijdens het veldbezoek geen nesten of geschikte holtes voor vogels met jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Mogelijk foerageren de uit de omgeving bekende buizerd, huismuis, roek en steenuil in het plangebied. Voor deze soorten is echter in de nabije omgeving (buitendijks) in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig. In bomen in het plangebied kunnen een aantal meer algemene vogels tot broeden komen, zoals merel, winterkoning, roodborst, vink en houtduif. In de wilgen zijn bijvoorbeeld tijdens het veldbezoek twee kleine nesten aangetroffen. De nesten van deze soorten zijn alleen tijdens het broedseizoen beschermd.

Het plangebied vormt geschikt leefgebied voor een aantal algemene grondgebonden zoogdiersoorten, zoals de uit de omgeving bekende egel (NDFD). Voor deze algemene soorten geldt in de provincie Noord-Brabant een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen.

---

² Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD). De NDFD is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFD geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens.

Uit de omgeving van het plangebied is ook de niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdiersoort bever bekend. Voor bever ontbreekt geschikt leefgebied, in de vorm van bredere watergangen.

Vanuit de NDFF zijn uit de omgeving geen waarnemingen bekend van in Noord-Brabant niet-vrijgestelde kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel). Het is echter niet uitgesloten dat deze voorkomen in het plangebied, gezien de aanwezigheid van diverse opgeslagen materialen, rommelhoekjes en de sloot.

Voortplantingsbiotoop voor amfibieën is alleen aanwezig in de sloot. Daardoor kan het plangebied geschikt landbiotoop vormen voor enkele algemene amfibieënsoorten. Voor deze algemene amfibieënsoorten geldt in de provincie Noord-Brabant een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Er zijn uit de NDFF geen niet-vrijgestelde amfibieënsoorten bekend in de omgeving. Voor deze soorten ontbreekt ook geschikt biotoop in het plangebied.

De aanwezigheid van soorten uit de soortgroep reptielen, vissen en ongewervelden kan worden uitgesloten door het ontbreken van waarnemingen en/of geschikt leefgebied.

TOETSING

Bij de uitvoering van het plan gaan geen jaarrond beschermde nesten verloren. Mogelijk gaat een deel van het foerageergebied van huismus, roek en steenuil verloren. In de omgeving is echter voldoende alternatief foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op het foerageergebied van vogels met jaarrond beschermde nesten zijn daardoor uit te sluiten. Voor de overige vogelsoorten geldt dat, indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, in gebruik zijnde nesten van vogels kunnen worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van eventuele kapwerkzaamheden op het noordwestelijke perceel rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als gevolg van de ontwikkeling verandert het plangebied van karakter, maar blijft geschikt als foerageergebied voor vleermuizen, mits geen verlichting wordt geplaatst die een grote lichtuitstraling veroorzaakt op bijvoorbeeld bomen. Daarom dient tijdens de aanleg en het gebruik verlichting te worden ingezet met naar beneden gerichte lichtarmaturen die geen lichtuitstraling richting de zijkant veroorzaken. Bij uitvoering van het plan gaan geen belangrijke vliegroutes van vleermuizen verloren.

Als gevolg van het plan kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en of zoogdierensoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Noord-Brabant. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Bij herontwikkeling van het plangebied kan er leefgebied van kleine marterachtigen verdwijnen.

Nader onderzoek is nodig om te aan- of afwezigheid van deze soortgroep aan te tonen. Op basis van nader onderzoek kan beoordeeld worden of een ontheffing van de Wnb nodig is.

Negatieve effecten op beschermde soorten uit de overige soortgroepen treden niet op als gevolg van de ontwikkelingen.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van Natura 2000-gebieden, geregeld. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

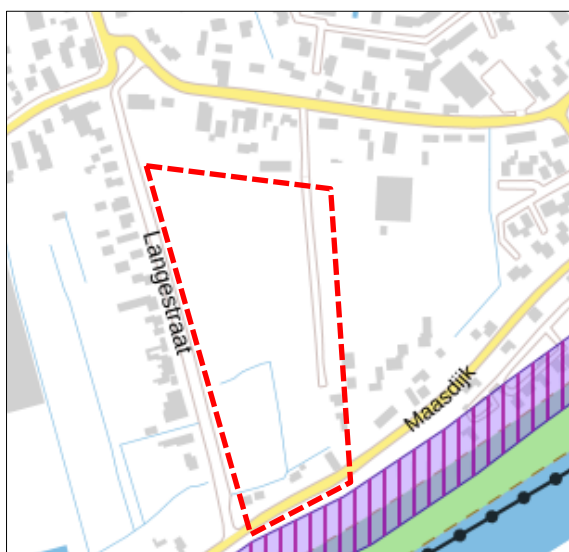
NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor provincie Noord-Brabant uitgewerkt in de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. Deze verordening onderscheidt twee beschermingscategorieën, nl. het Natuurnetwerk Brabant (NNB) en de Groenblauwe mantel. Onder het NNB valt het NNN en ook ecologische verbindingszones. In het NNB worden wezenlijke ecologische kenmerken en waarden van de natuurterreinen beschermd, deze mogen in principe niet worden aangetast, ook niet door een activiteit of ontwikkeling die buiten het NNB plaatsvindt. De Groenblauwe mantel vormt de verbinding tussen de ecologische hoofdstructuur en het landelijk gebied. In deze zone zijn ontwikkelingen mogelijk mits deze gepaard gaan met een positieve bijdrage aan de bescherming en ontwikkeling van de ecologische waarden en kenmerken en landschappelijke waarden en kenmerken.

INVENTARISATIE

Het plangebied vormt geen onderdeel van een in het kader van de Wnb begrensd gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, Loevestein, Pompveld & Kornsche Boezem, bevindt zich op circa 5,5 km ten noordwesten van het plangebied. Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als NNB en ecologische verbindingzone ligt op circa 20 m afstand, hiervan gescheiden door de Maasdijk (figuur 2).

Figuur 2. Ligging beschermde gebieden (bron: dataportaal provincie Noord-Brabant). Het plangebied is aangegeven met een rode pin. Lichtgroen: NNB, Paars: ecologische verbindingzone

TOETSING

Het plangebied ligt op relatief grote afstand van het Natura 2000-gebied Loevestein, Pompveld & Kornsche Boezem. Over deze afstand kan bij grote woningbouwprojecten in potentie wel sprake zijn van een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Daarom dient een AERIUS-berekening te worden gemaakt waaruit blijkt of tijdens de aanleg- en gebruiksfase al dan niet sprake is van stikstofdepositie boven 0.00 mol N/ha/jaar in stikstofgevoelige habitattypen van Natura 2000-gebieden. Gezien deze afstand, de inrichting van het tussenliggende gebied met bebouwing en wegen en de aard van de ontwikkeling, zijn andere effecten op het Natura 2000-gebied op voorhand uit te sluiten.

Gezien de tussenliggende dijken tussen NNB, ecologische verbindingzone en het plangebied, zijn geen negatieve (externe) effecten te verwachten op deze beschermde gebieden. Het project is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Conclusie

Voor een toetsing aan de soortenbescherming van de Wnb is - op basis van het uitgevoerde veldbezoek (d.d. 26 november 2020) en het raadplegen van bronnen - gezien de aard van het plan, een nog onvoldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan. Nader onderzoek naar kleine marterachtigen is nodig. Als uit dit nader onderzoek blijkt dat in het plangebied jaarrond beschermde verblijfplaatsen of essentieel leefgebied aanwezig zijn voor kleine marterachtigen, dan is er een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming nodig vóórdat werkzaamheden, die mogelijk gemaakt worden door het bestemmingsplan, mogen plaatsvinden.

Op basis van de stikstofberekening kan worden bepaald of een vergunning van de Wnb (gebiedenbescherming) nodig is voor uitvoering van het plan. Een nadere analyse van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet noodzakelijk. De ontwikkeling is op het punt van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de provinciale ruimtelijke verordening.